

1705

13. Jan. 1894: 1. Beh. af Lovf. om Kørselspligten paa Landet.

1706

urimelige Forhold. Man kan komme f. Eks. til saadanne Forhold, at der er en Fabrik med 10—20 Heste, og at der ved Siden af den bor en Bonde med kun 2 Heste, men ikke desto mindre skal han saa ikke blot køre for sig selv og sine Arbejdere, men ogsaa for alle Fabrikens. I det hele, saa længe som den nuværende Bestaingsmaade paa Landet opretholdes, maa et saadant Forslag, som det her foreliggende, der henviser til Hartkornets Kørselspligt, efter min Mening møde Modstand fra enhver Landmands Side. Man kan ikke paa denne Maade forhindre Landets vigtigste Erhverv fra at udføre sin Bedrift. Jeg mener, at det er ganske rimeligt, at der kommer en Bestemmelse om, at man i Nødstilsælde skal være forpligtet til at køre, men rigtignot saaledes, at alle Folk, der have Køretoj, skulle have denne Pligt, og ikke netop de Mænd, der mest have Brug for Køretojerne til deres egen Bedrift. Jeg ved godt, at mange Folk, som ikke kende til Vandvæsenet og bo i Bjerne, mene, at det er for Løjer, at vi have Køretojer. Vi behøve kun at se, at naar der kommer nogen i Besøg paa Landet, finder de det ubehageligt selv at skulle besørge sig fra og til Stationen, stant det kun er frem og tilbage, medens at Landmændene skulle køre 4 Gange frem og tilbage, naar man skal hente og bringe Bedkommende. Jeg tror, det er en saadan Opfattelse, der ligger til Grund for dette Lovforslag, og at det aldrig kan være Tale om at gennemføre det i den Retning det gaar, uden at det er i høj Grad til Glæde for Landbrugerne. Derimod kan jeg finde det rimeligt, at der i Nødstilsælde, saasom i Sygdomstilsælde eller i Varselstilsælde er en Forpligtelse for dem, der have Køretojer, til at afgive saadanne, og det tror jeg meget godt kan indrettes. For Resten er der, som omtalt, Bestemmelser i saa Henseende; men det kan godt være, at de kunne udvides og gøres bedre. Hvis man skulde komme til saadanne Forhold, som det, at de nuværende kørselspligtige Behøvere, det vil altsaa sige Hartkornsejerne, skulde køre for enhver, vil det mange Steder blive et uoverkommeligt Arbejde. Jeg ser altsaa med Fornøjelse paa Lovforslagets Fremkomst, fordi jeg tror, at det maa give Anledning til, at Kørselspligten paa Landet maa blive indrettet saaledes, at det er For-

pligtelse, hvor der er Nødstilsælde til Stede, og en Forpligtelse, der ikke alene som nu hviler paa Landbrugerne, men paa enhver paa Landet, der har Køretoj.

Sløth: Jeg ser nu ikke slet saa mørkt paa det foreliggende Forslag, som den ærede sidste Taler; derimod maa jeg sige, at jeg gaar ud fra et noget andet Grundlag til at bedømme Forslaget paa end han, og bedømmer ogsaa Forslagsstillerne noget anderledes, end han gjorde. Jeg tror nemlig, at Grundlaget for Forslaget er noget forfæret. Saa vidt jeg huster, og jeg tror ganske sikkert, at jeg ikke tager fejl, blev Forslaget forelagt i Fjor i Slutningen af Samlingen. Da udtalte Forslagsstilleren, at Grunden til, at Forslaget var kommet frem, var den, at han havde set i et Blad her i Byen, at der i en Kommune nede i hans Valgkreds var et Barn død; Børnefaderen henvendte sig til Sogneraadet, for at saa hentet Lægen, men det blev nægtet, og imidlertid var Børnet død, som Følge af, eller vistnok begrundet i, at det varede for længe, inden Lægen blev hentet. Man kan jo sige, at saadanne Avisartikler kunne være mere eller mindre paalidelige, saa at det maaste kunde være en overdreven Humanitetsfølelse af Forslagsstillerne, at forelægge Forslaget. Forslaget blev imidlertid forelagt i Fjor, og nu foreligger det i Aar igen uforandret, og der er ikke Tvivl om, at Forslagsstilleren har undersøgt Forholdet meget nøje, da det er fra hans egen Valgkreds. Han sagde udtrykkelig i Aar ved Forslagets Forelæggelse, at Følgen af Sogneraadets Handlemaade blev, at Børnet døde, inden der endnu blev hentet Læge. Det forekommer mig, at hvis det er sikkert og bevisligt, at Sogneraadet har handlet saaledes, har det ikke blot handlet moralsk usvarligt, men tillige juridisk usvarligt i Henhold til den bestaaende Lov. I Henhold til de Udtalelser, der fremkom fra den højtærede Indenrigsminister, angaaende Fattigloven af 1891, kunde jeg nok have Ønske til, naar vedkommende har henvendt sig til Sogneraadet om at saa hentet Læge, og han, som den ærede Forslagsstiller udtrykkelig har udtalt og sagt, var en fattig Mand, at se de Grunde, som Sogneraadet har haft til at undslaa sig for at hente Lægen. Jeg tror ikke alene, at Sogneraadet er moralsk